

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG CHÍNH PHỦ LIÊM CHÍNH, KIẾN TẠO Ở VIỆT NAM

ĐÀO ĐÌNH TUẤN*

Tóm tắt: Là tổng công trình sư thiết kế nên mô hình Nhà nước kiểu mới ở Việt Nam, Hồ Chí Minh rất trăn trở, suy tư, và không ngừng tìm tòi để xây dựng một Nhà nước kiểu mới với một cơ quan hành pháp trong sạch, vững mạnh, có hiệu lực, hiệu quả. Nhà nước đó phải có một chính phủ thực sự tiêu biểu cho đạo đức, trí tuệ, có đủ sức mạnh trong quá trình cùng với nhân dân kiến tạo chế độ xã hội mới. Tư tưởng Hồ Chí Minh về vấn đề này đã và đang góp phần định hình nên khung lý luận và chỉ đạo hoạt động thực tiễn xây dựng chính phủ liêm chính, kiến tạo hiện đại ở nước ta.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh, chính phủ kiến tạo, chính phủ liêm chính

1 • Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng một chính phủ liêm chính

Vấn đề xây dựng chính phủ liêm chính được Hồ Chí Minh đặt ra từ rất sớm, ngay sau khi Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công. Theo Người, chính phủ trong chế độ mới phải là một chính phủ thực sự của dân, chăm lo cho dân, vì nhân dân phục vụ, là đầy tớ của dân, thực sự thanh khiết.

Chính phủ cách mạng phải có đạo đức cách mạng

Theo Hồ Chí Minh, những người trong bộ máy công quyền phải là những người có đạo đức cách mạng, phải tiêu biểu về cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, làm gương

cho toàn dân học tập và noi theo. Cần, kiệm, liêm, chính là những chuẩn mực đạo đức mà mọi người trong cơ quan công quyền phải luôn luôn ghi lòng tạc dạ và thực hành theo, bởi vì có cần, kiệm thì sẽ sinh ra liêm, có cần, kiệm, liêm sẽ sinh ra chính, và khi thực hiện được cần, kiệm, liêm, chính rồi thì sẽ tiến tới chí công vô tư, trở thành người cách mạng chân chính. Hồ Chí Minh chỉ rõ, “cán bộ các cơ quan, các đoàn thể, cấp cao thì quyền to, cấp thấp thì quyền nhỏ. Dù to hay nhỏ, có quyền mà thiếu lương tâm là có dịp đục khoét, có dịp ăn của dút, có dịp “đi công vi tư”⁽¹⁾. Bàn về đức liêm chính của cán bộ, công chức trong bộ máy Chính phủ

1 - Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, tập 6, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, tr. 127.

* Thạc sĩ, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

những năm đầu đất nước giành được độc lập, Người nhắc nhở: “Những người ở các công sở, từ làng cho đến Chính phủ trung ương, đều dễ tìm dịp phát tài, hoặc xoay tiền của Chính phủ, hoặc khoét đục nhân dân. Đến khi lộ ra, bị phạt, thì mất hết cả danh giá, mà của phi nghĩa đó cũng không được hưởng. Vì vậy, những người trong công sở phải lấy chữ Liêm làm đầu... Minh là người làm việc công, phải có công tâm, công đức. Chớ đem của công dùng vào việc tư. Chớ đem người tư làm việc công. Việc gì cũng phải công bình, chính trực, không nên vì tư ân, tư huệ, hoặc tư thù, tư oán. Minh có quyền dùng người thì phải dùng những người có tài năng, làm được việc. Chớ vì bà con bầu bạn, mà kéo vào chức nọ chức kia. Chớ vì sợ mất địa vị mà đìu những kẻ có tài năng hơn mình. Phải trung thành với Chính phủ, với đồng bào. Chớ lên mặt làm quan cách mệnh”⁽²⁾.

Liêm chính cũng phải đi liền với việc chống lãng phí. Lãng phí rất có hại, bởi vì nó gây thất thoát của cải, thì giờ, lực lượng của nhân dân, của Chính phủ. Người yêu cầu, các cơ quan trong bộ máy Chính phủ phải quy định cách phân phối sức lao động cho đúng đắn, quý trọng sức dân, tuyệt đối không được lãng phí sức dân, cái gì cũng phải tiết kiệm. “Chúng ta phải kiên quyết chống nạn lãng phí ở các cơ quan và trong sự sinh hoạt của chúng ta. Chống cách tiêu dùng bừa bãi tiền của của nhân dân và vốn liếng của Chính phủ. Hiện nay, có những cuộc khai hội, những lễ kỷ niệm, những đám yến tiệc tốn hàng vạn, hàng chục vạn. Cần phải chấm dứt nạn phô trương, lãng phí ấy.

Trong lúc công nghệ cần phải xây dựng, đồng bào đang bị thiếu thốn, chúng ta không thể tha thứ những việc phô trương, lãng phí như vậy”⁽³⁾.

Chính phủ phải có tổ chức bộ máy hợp lý, tinh gọn, tự quản lý được mình

Ngay từ rất sớm, Hồ Chí Minh đã nhận thấy những hạn chế của một chính phủ mới thành lập trong một nước vừa mới thoát khỏi chế độ thực dân nửa phong kiến. Bởi vậy, Người đã quan tâm không chỉ tới việc xây dựng đạo đức của đội ngũ cán bộ, công chức trong bộ máy hành chính mới, mà còn thấy được sự cần thiết phải tinh gọn bộ máy. Sự tinh gọn bộ máy Nhà nước cũng chính là một yếu tố để xây dựng liêm chính và thực hiện liêm chính. Hoạt động của Chính phủ là một hoạt động rất phức tạp, bao quát một phạm vi rộng lớn với rất nhiều cơ quan tổ chức khác nhau, do rất nhiều người đảm nhiệm, có chức năng nhiệm vụ vừa gắn kết với nhau, nhưng vừa độc lập. Chính vì vậy, Hồ Chí Minh yêu cầu phải xây dựng một chính phủ vận hành hợp lý, mà Người thường lấy hình ảnh chiếc đồng hồ làm ví dụ. Các cơ quan, bộ phận có liên hệ chặt chẽ với nhau, nhưng lại hoạt động theo đúng chức năng, nhiệm vụ của mình, không thiếu, không thừa, chỉ có sự phối hợp nhịp nhàng, ăn khớp của các bộ phận mới giúp cho bộ máy vận hành êm thấm.

Muốn vậy, phải thực hiện tinh giản bộ máy, để cho các cơ quan Chính phủ vừa gọn nhẹ, vừa hoạt động hiệu quả, nâng cao được chất lượng công việc, đồng thời giảm được sự đóng góp của nhân dân. Người nhiều lần nhắc nhở: “Các cơ quan chính quyền và

2 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 5, tr. 123.

3 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 7, tr. 367.

đoàn thể, các cơ quan kinh tế và các Ủy ban, cần phải nâng cao năng suất, giảm bớt số người (tinh giản). Hiện nay, các cơ quan của ta người nhiều, việc ít, xài phí lu bù...”⁽⁴⁾. Nhắc lại tinh thần của V.I.Lênin, Người khẳng định: “Công nhân và nông dân không thể chịu đựng những cơ quan kênh cang và tốn kém như vậy. Vô luận thế nào cũng phải tìm đủ cách để biên chế các cơ quan lại. Chúng ta phải dùng tinh thần bôn-sê-vích mà thực hành một chế độ tiết kiệm nghiêm ngặt. Nếu chúng ta không muốn dùng vốn liếng của ta vào những việc linh tinh, thì chúng ta phải thực hành ngay chế độ ấy”⁽⁵⁾. Bởi vậy, tinh giản bộ máy, để làm cho nâng cao năng suất, chất lượng công việc là một vấn đề luôn được Hồ Chí Minh quan tâm thực hiện. Người giải thích “tinh là năng suất lên cao, làm cho mau cho tốt, giản là vừa phải, không kênh cang, tránh hình thức”⁽⁶⁾. Đó cũng là cơ sở để cho Chính phủ làm tốt việc phục vụ nhân dân, đồng thời cũng quản lý được chính mình.

Chính phủ phải luôn nêu cao tinh thần phục vụ nhân dân

Chính phủ cách mạng phải làm điều gì có lợi cho dân thì phải hết sức làm, điều gì có hại cho dân thì phải hết sức tránh: “Chính phủ là công bộc của dân vậy. Các công việc của Chính phủ làm phải nhằm vào một mục đích duy nhất là mưu tự do hạnh phúc cho mọi người. Cho nên Chính phủ nhân dân bao giờ cũng phải đặt quyền lợi dân lên trên hết thảy. Việc gì có lợi cho dân thì làm. Việc gì có hại cho dân thì phải

tránh... không phạm vào công lý, vào tự do của dân chúng”⁽⁷⁾. Cho nên một Chính phủ như vậy, thì phải biết chọn lựa những người vào làm việc trong bộ máy. Chính phủ từ địa phương đến Trung ương, “phải chọn trong những người có công tâm, trung thành, sốt sắng với quyền lợi dân chúng, có năng lực làm việc, được đồng bào dân làng tín nhiệm. Không thể nhờ tiền tài hay một thế lực gì khác mà chui vào lọt”⁽⁸⁾ vào các cơ quan công quyền. Đối với Hồ Chí Minh, chính phủ trong chế độ mới trước hết đó phải là hình ảnh của sự đoàn kết toàn dân, hội tụ được sức mạnh của cả dân tộc, phải biết trọng dụng những ai có tài, có đức, có sức, có lòng phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân.

Trong mối quan hệ với nhân dân, Hồ Chí Minh khẳng định cán bộ, công chức nhà nước là đầy tớ của nhân dân, chịu trách nhiệm trước dân, phải luôn học hỏi dân, biết nhờ dân giúp đỡ, tranh thủ tập hợp ý kiến của nhân dân để ngày càng tiến bộ. Họ phải thường xuyên tự phê bình và phê bình, nêu cao tinh thần cầu thị để phát huy ưu điểm và khắc phục khuyết điểm, làm cho ưu điểm ngày càng nhiều thêm và khuyết điểm mất dần đi; biết thật thà thương yêu, giúp đỡ nhau trong công tác, không sợ khó khăn, gian khổ; luôn biết tìm mọi cách để hoàn thành nhiệm vụ mà tổ chức và nhân dân giao phó. Một Chính phủ phục vụ, trong tư tưởng Hồ Chí Minh, còn có nghĩa là phải xây dựng được đội ngũ cán bộ phụ trách, có gan làm việc, ham làm việc, dám làm, dám chịu trách nhiệm, nếu chỉ có một mớ cán bộ nhát gan, dễ

4 - Hồ Chí Minh: *Sổ*, tập 7, tr. 367.

5 - Hồ Chí Minh: *Sổ*, tập 7, tr. 367.

6 - Hồ Chí Minh: *Sổ*, tập 7, tr. 432.

7 - Hồ Chí Minh: *Sổ*, tập 4, tr. 21.

8 - Hồ Chí Minh: *Sổ*, tập 4, tr. 21.

bảo “đập đi, hò đứng”, không dám phụ trách thì sẽ thất bại.

Như vậy, theo Hồ Chí Minh, Chính phủ phải thực sự thanh khiết, phải trong sạch, phải có đạo đức. Bởi vì, cách mạng là một công việc to lớn, khó khăn, gian khổ, nếu không có đạo đức, hủ hóa, xấu xa, mất căn bản thì không thể làm nổi việc gì. Do đó, đoàn kết và thanh khiết chính là cơ sở nền tảng để xây dựng nhà nước liêm chính và kiến tạo. Không có sự trong sạch, không có sự ngay thẳng trong đội ngũ cán bộ, công chức, trong bộ máy nhà nước thì không thể có một chính phủ đoàn kết. Và khi đã không giữ được sự đoàn kết trên cơ sở đạo đức cách mạng thì chính phủ đó cũng tự đánh mất “con người của mắt mình”, không thể thực hiện được việc kiến tạo. Trái lại, nó sẽ đánh mất tính chính đáng, mất niềm tin của nhân dân và không thể tồn tại và phát triển.

2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về một Chính phủ kiến tạo

Chính phủ kiến tạo với nghĩa thuật ngữ hiện đại, thì Hồ Chí Minh chưa đề cập trực tiếp, tuy nhiên, trong tư tưởng và thực tiễn lãnh đạo cách mạng, dưới nhiều góc độ khác nhau, Người đã đề cập đến nhiều nội dung liên quan như Chính phủ phục vụ, dẫn đường, phải có cách thức phù hợp phát huy vai trò của nhân dân vào tham gia xây dựng đất nước. Đối với Người, Chính phủ phải luôn vì dân, sống trong lòng dân, công bằng với dân, hoạt động vì lợi ích của nhân dân, “dĩ công vi thượng”, làm mọi điều có thể theo chức trách, nhiệm vụ để đem lại tự do và hạnh phúc cho nhân dân.

Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời, Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm

tới việc xây dựng một Chính phủ vì dân, chăm lo cuộc sống cho dân, biết động viên, tinh thần lực lượng của nhân dân để xây dựng một xã hội mới. Chính phủ phải trước hết làm cho dân có ăn, làm cho dân có mặc, làm cho dân có chỗ ở, làm cho dân được học hành, phải hết sức chăm nom đến đời sống nhân dân. Chính phủ phải có trách nhiệm và chịu trách nhiệm trước dân: “Nếu dân đói, Đảng và Chính phủ có lỗi; nếu dân rét là Đảng và Chính phủ có lỗi; nếu dân dốt là Đảng và Chính phủ có lỗi; nếu dân ốm là Đảng và Chính phủ có lỗi”⁽⁹⁾.

Với quan niệm xây dựng chế độ mới là sự nghiệp của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân, Hồ Chí Minh rất chú trọng phát huy vai trò của nhân dân vào quá trình xây dựng và phát triển đất nước với tư cách là một người làm chủ nước nhà. Người cho rằng chính quyền phải biết khơi dậy sức mạnh, khơi dậy các nguồn lực từ trong nhân dân để phát triển đất nước: “Đem tài dân, sức dân, của dân làm lợi cho dân. Không phải Chính phủ xuất tiền ra làm. Chính phủ chỉ giúp kế hoạch cổ động. Vì vậy những kế hoạch địa phương có thể tự thực hành được, cứ giúp cho đồng bào làm giàu dần”⁽¹⁰⁾.

Như vậy, một Chính phủ kiến tạo phải biết phát huy được các nguồn lực trong dân để làm lợi cho dân, giúp đỡ nhân dân để họ tự phát triển sản xuất bằng sự hỗ trợ của Chính phủ, chứ không phải đơn thuần một chiều đòi hỏi sự đóng góp của nhân dân. Người khẳng định: “Lâu nay, chúng ta đòi hỏi nhân dân đóng góp. Từ đây, chúng ta phải ra sức hướng dẫn và giúp đỡ nhân dân

9 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 9, tr. 518.

10 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 5, tr. 81.

hơn nữa trong việc sản xuất và tiết kiệm, để cải thiện đời sống của ... nhân dân, để làm cho dân giàu, nước mạnh. Có như thế nhân dân mới càng thấy Chính phủ hết lòng hết sức phục vụ nhân dân, Chính phủ là Chính phủ của nhân dân”⁽¹¹⁾.

Chính phủ phải tìm cách để làm cho “người nghèo thì đủ ăn. Người đủ ăn thì khá giàu. Người khá giàu thì giàu thêm”⁽¹²⁾. Người rất sâu sắc khi cho rằng: “Vấn đề chính của các nước mới độc lập là phải làm cho nền độc lập đó có một nội dung kinh tế, xã hội và nâng cao đời sống nhân dân”⁽¹³⁾. Mà muốn làm được điều này thì cần phải bồi dưỡng lực lượng của dân, mà muốn “bồi dưỡng lực lượng của dân, thì phải động viên, tổ chức, giúp đỡ, hướng dẫn dân tăng gia sản xuất và tiết kiệm. Phải dùng lực lượng của dân bồi dưỡng lực lượng cho dân. Phải bồi dưỡng lực lượng cho dân nhiều hơn yêu cầu đóng góp”⁽¹⁴⁾.

Trong quan điểm của Hồ Chí Minh, Chính phủ không làm thay cái mà người dân có thể làm, điều quan trọng là Chính phủ tạo môi trường, cơ chế, cổ động, tạo điều kiện để ở đó nhân dân có thể mưu cầu hạnh phúc, tìm kiếm và đạt được những quyền, lợi ích chính đáng, hợp pháp của mình. Tư tưởng này ở Hồ Chí Minh mang một ý nghĩa hết sức sâu sắc, đó cũng chính là sự kế thừa phát triển tinh túy của tư tưởng chính trị nhân loại. Bởi một Chính phủ của chế độ mới, dứt khoát nó không thể trở thành gánh nặng của nhân dân như trong

các xã hội trước đây, mà nó phải là một Chính phủ phục vụ, một Chính phủ kiến thiết, biết đem lại lợi ích cho nhân dân, biết đáp ứng những nguyện vọng chính đáng của nhân dân trên cơ sở chính những nguồn lực của nhân dân. Chính phủ phải làm cho dân thấy được sự cần thiết phải có chính phủ để đảm bảo lợi ích cho nhân dân, là cái cần thiết để nhân dân đạt được những lợi ích chính đáng của mình. Làm được như vậy, Chính phủ sẽ luôn có được tính chính đáng, giữ được tính chính đáng. Đó là cả một khoa học và một nghệ thuật trong xây dựng và hoạt động của Chính phủ, được Hồ Chí Minh vạch ra và cần phải tiếp tục nghiên cứu sâu sắc thêm.

Chính phủ mới phải “làm sao cho nhân dân biết hưởng quyền dân chủ, biết dùng quyền dân chủ của mình, dám nói, dám làm”⁽¹⁵⁾, phải không ngừng phát huy dân chủ, lắng nghe ý kiến của nhân dân, đảm bảo cho nhân dân tham gia vào các quá trình xây dựng, thực hiện, kiểm tra giám sát các chủ trương chính sách. Bởi với Hồ Chí Minh, “NƯỚC TA LÀ NƯỚC DÂN CHỦ. Bao nhiêu lợi ích đều vì dân. Bao nhiêu quyền hạn đều của dân. Công việc đối nội, xây dựng là trách nhiệm của dân. Sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc là công việc của dân. Chính quyền từ xã đến Chính phủ trung ương do dân cử ra. Đoàn thể từ Trung ương đến xã do dân tổ chức nên. Nói tóm lại, quyền hành và lực lượng đều ở nơi dân”⁽¹⁶⁾. Ý dân chính là ý trời, điều gì dân muốn thì ta phải

11 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 7, tr. 350.

12 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 5, tr. 81.

13 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 11, tr. 622.

14 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 7, tr. 397.

15 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 15, tr. 293.

16 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 6, tr. 232.

làm, nghị quyết nào dân cho là không phù hợp thì phải sửa đổi. Ngược lại, “nếu Chính phủ làm hại dân thì dân có quyền đuổi Chính phủ”⁽¹⁷⁾.

Một chính phủ kiến tạo, liêm chính cũng là một Chính phủ làm tròn nhiệm vụ người lãnh đạo và người đầy tớ phục vụ nhân dân. Bởi vì, nội hàm của một Chính phủ liêm chính, kiến tạo, rất gần với những tư tưởng Hồ Chí Minh về một Chính phủ hết lòng hết sức, phục vụ nhân dân, luôn giữ được sự trong sạch. Nhà nước hay Chính phủ kiến tạo, không phải là một kiểu nhà nước, và nó thực sự là liêm chính, kiến tạo đến đâu, vì dân đến đâu còn tùy thuộc vào bản chất của nhà nước đó. Ở Việt Nam chúng ta đề cập đến nhà nước, Chính phủ kiến tạo thực chất là chúng ta đang cố gắng làm thật tốt vai trò, chức năng, nhiệm vụ của một nhà nước kiểu mới - Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa thực sự của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân trong một bối cảnh mới, với những yêu cầu mới. Bởi vậy, làm đúng tinh thần, trách nhiệm của một Chính phủ mà Hồ Chí Minh đã vạch ra, thực chất là một Chính phủ kiến tạo, liêm chính ở Việt Nam - Chính phủ làm tất cả mọi điều để nước được độc lập, dân được thực sự tự do và sống một cuộc đời hạnh phúc cùng với quá trình phát triển của xã hội. Xét theo một góc độ nào đó, Chính phủ liêm chính, kiến tạo hiện đại ở Việt Nam là xây dựng Chính phủ trên cơ sở tư tưởng Hồ Chí Minh, có tham khảo kinh nghiệm thế giới, phù hợp với điều kiện mới, trong bối cảnh mới, để tiếp tục

hoàn thành sứ mệnh lịch sử của mình, hoàn thành nhiệm vụ mà cách mạng, dân tộc và nhân dân giao phó.

Thực tiễn lịch sử, chúng ta hoàn toàn có thể thấy những điểm tương đồng trong quá trình xây dựng Nhà nước kiểu mới ở Việt Nam từ sau Cách mạng tháng Tám năm 1945 đến nay với xây dựng Chính phủ liêm chính, kiến tạo hiện đại.

Trước hết, Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa là Nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á, với một thiết chế chính trị dân chủ, tự do, thay cho bộ máy áp bức, bóc lột thực dân phong kiến. Quần chúng nhân dân trở thành người làm chủ nước nhà, lần đầu tiên được hưởng quyền tự do, dân chủ của người công dân trong một quốc gia độc lập. Đồng thời, đó cũng là một Chính phủ đoàn kết, quy tụ được sức mạnh của dân tộc. Có thể nói đó là một Chính phủ mạnh bao gồm những người tài đức, danh vọng bậc nhất lúc bấy giờ, xuất thân từ các giai tầng khác nhau trong xã hội. Không những thế, Chính phủ Hồ Chí Minh còn ra sức tìm người tài đức phục vụ đất nước trong chốn dân gian, trọng dụng họ, khiến họ đem hết tài năng phục vụ quốc gia.

Hai là, Chính phủ trong tư tưởng Hồ Chí Minh là một Chính phủ luôn đặt lợi ích quốc gia lên trên hết, bao gồm hết thầy những người yêu nước tiến bộ. Thậm chí những thành viên của Việt Minh còn tự nguyện rút lui khỏi Chính phủ lâm thời để nhường vị trí cho những người bên ngoài tham gia vào bộ máy Chính phủ. Cũng vì là một Chính phủ biết đặt lợi ích đất nước lên cao nhất, Chính phủ trong quan điểm của

17 - Hồ Chí Minh: *Sđd*, tập 5, tr. 75.

Người luôn gắn bó với nhân dân, phát huy quyền làm chủ của nhân dân và thực sự trở thành người làm chủ trong chế độ mới. Chính vì vậy, tài năng và sức sáng tạo của nhân dân được phát huy. Chính phủ của Hồ Chí Minh đã được nhân dân che chở, bảo vệ vượt qua được muôn vàn khó khăn trong những năm đầu sau khi Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công.

Ba là, Chính phủ trong tư tưởng Hồ Chí Minh luôn vươn tới thực hiện liêm chính, với việc không ngừng hoàn thiện hệ thống pháp luật và tăng cường giáo dục đạo đức, kiên quyết đấu tranh với tham ô, lãng phí, quan liêu, xem chúng như giặc nội xâm phải luôn luôn đề phòng và tiêu trừ. Tuy nhiên, do điều kiện chiến tranh và những khó khăn chống chất, khiến Việt Nam phải xây dựng một cơ quan hành pháp phù hợp với tình hình đó. Những tư tưởng Hồ Chí Minh chưa được triển khai thực hiện một cách đầy đủ trong thực tiễn cuộc sống.

Kể từ sau đổi mới, cùng với việc nhận thức sâu sắc hơn tư tưởng Hồ Chí Minh nói chung, Đảng và Nhà nước ta ngày càng quán triệt sâu sắc hơn tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Nhà nước kiểu mới ở Việt Nam nói riêng. Bởi vậy, Chính phủ Việt Nam trong thời kỳ đổi mới không những ngày càng đáp ứng tốt hơn yêu cầu của một Chính phủ hiện đại, mà còn thực hiện tốt hơn tư tưởng Hồ Chí Minh. Xây dựng Chính phủ liêm chính, kiến tạo hiện nay là tiếp tục tinh thần đổi mới của Đảng Cộng sản Việt Nam trong hơn 30 năm qua với mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Đặc biệt là sự cụ thể

hóa tinh thần Nghị quyết Đại hội XII của Đảng và các hội nghị Trung ương, nhất là Hội nghị Trung ương 4, Trung ương 6, Trung ương 7 khóa XII về đổi mới, hoàn thiện hệ thống công vụ, bộ máy hành chính hiệu quả và liêm chính, chống tham nhũng, suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; về tiếp tục đổi mới sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ...

Như vậy, xây dựng Chính phủ liêm chính, kiến tạo hiện nay ở nước ta gắn chặt với tư tưởng Hồ Chí Minh. Ý nghĩa căn cốt, gốc rễ, bản chất của một Chính phủ liêm chính, kiến tạo ở Việt Nam, mang bản sắc Việt Nam, chúng ta đều có thể tìm thấy trong tư tưởng của Người. Đi sâu nghiên cứu tư tưởng của Hồ Chí Minh về Chính phủ liêm chính, kiến tạo, sẽ cung cấp cho chúng ta những chỉ dẫn lý luận hết sức quan trọng, “kim chỉ nam” để thực hiện có hiệu quả quá trình này ở Việt Nam. Quá trình vận dụng tư tưởng của Người về Chính phủ liêm chính, kiến tạo cần chú ý hai vấn đề lớn: Thứ nhất, xây dựng nền đạo đức công vụ, tiếp tục thực hiện tinh giản bộ máy và xây dựng tinh thần thực sự phục vụ nhân dân của đội ngũ cán bộ, công chức trong bộ máy Chính phủ. Thứ hai, huy động được nguồn lực của toàn dân để phục vụ nhân dân, thúc đẩy sự phát triển bền vững của đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa, tích cực thực hành dân chủ theo đúng phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”. ■